

İştirak amacıyla elde tutulan aynı kuruma ait iştirak hisselerinin bir kısmının satılması durumunda 2 yıllık sürenin tespiti.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	64597866-125-2798
Tarih	02.02.2024

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-64597866-125-2798

02.02.2024

Konu : İştirak amacıyla elde tutulan aynı kuruma ait iştirak hisselerinin bir kısmının satılması durumunda 2 yıllık sürenin tespiti.

İlgi

:

....

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda;

- Holding olarak faaliyette bulunan şirketinizin uzun dönemli yönetim amacıyla çeşitli şirketlerin iştirak hisselerini farklı şekillerde (satın alma, bölünme/devir, sermaye artırımını vb.), farklı tarihlerde ve farklı alış bedelleriyle iktisap ettiği,

- İktisap edilen söz konusu iştirak hisselerinin farklı tarihlerde, farklı satış bedelleriyle de elden çıkarılabildiği,

- Farklı tarihlerde iktisap edilen iştirak hisselerinin bir kısmının elden çıkarılmasının; kazancın tespiti, kazanca ilişkin istisna şartlarının oluşup oluşmadığının belirlenmesi ve 2023 yılı sonunda aktifte yer alan enflasyon düzeltmesine tabi tutulacak olan iştirak hisselerin tespiti açısından önem arz ettiği

belirtilmiş olup, aynı kuruma ait olup farklı tarihlerde iktisap edilen iştirak hisselerin bir kısmının sonradan satılması halinde, satışa ilişkin kazancın tespitinde hangi yöntemin uygulanacağı hususunda Başkanlığımız görüşü sorulmuştur.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 258 inci maddesinde, "*Değerleme, vergi matrahlarının hesaplanmasıyla ilgili iktisadi kıymetlerin takdir ve tespitidir.*"

- 259 uncu maddesinde, "*Değerlemede, iktisadi kıymetlerin vergi kanunlarında gösterilen gün ve zamanlarda haiz oldukları kıymetler esas tutulur.*"

- 263 üncü maddesinde, "*Borsa rayici, gerek menkul kıymetler ve kambiyo borsasına, gerekse ticaret borsalarına kayıtlı olan iktisadi kıymetlerin değerlemeden evvelki son muamele gününde borsadaki muamelelerin ortalama değerlerini ifade eder. Normal temevvüçler dışında fiyatlarda bariz kararsızlıklar görülen hallerde, son muamele günü yerine değerlemeye takaddüm eden 30 gün içindeki ortalama rayici*

esas olarak aldırmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir."

- 268/A maddesinde, "Alış bedeli, bir iktisadi kıymetin satın alma bedelidir. İktisadi bir kıymetin iktisap edilmesi ile ilgili diğer giderler alış bedeline dâhil değildir."

- 279 uncu maddesinde, "Hisse senetleri ile fon portföyünün en az % 51'i Türkiye'de kurulmuş bulunan şirketlerin hisse senetlerinden oluşan yatırım fonu katılma belgeleri alış bedeliyle, bunlar dışında kalan her türlü menkul kıymet borsa rayici ile değerlendirir. Borsa rayici yoksa veya borsa rayicinin muvazaalı bir şekilde olduğu anlaşılırsa değerlemeye esas bedel, menkul kıymetin alış bedeline vadesinde elde edilecek gelirin (kur farkları dahil) iktisap tarihinden değerlendirme gününe kadar geçen süreye isabet eden kısmının eklenmesi suretiyle hesaplanır. Ancak, borsa rayici bulunmayan, getirisi ihraç edenin kar ve zararına bağlı olarak doğan ve değerlendirme günü itibariyle hesaplanması mümkün olmayan menkul kıymetler, alış bedeli ile değerlendirir."

hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre alış bedeli, bir iktisadi kıymetin satın alınması karşılığında ödenen veya borçlanılan bedeli ifade etmekte olup, sadece iktisadi kıymetin alış değerini kapsamakta, alışla ilgili diğer masrafları kapsamamaktadır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında, kurum kazancının gelir vergisinin konusuna giren gelir unsurlarından olduğu, aynı Kanunun 6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri, rüçhan hakları ve bu fıkranın (a) bendi kapsamında istisna kazançlarına kaynak oluşturan yatırım fonlarının katılma paylarının satışından doğan kazançların %75'lik kısmının kurumlar vergisinden istisna olduğu hükmüne yer verilmiştir.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "5.6.2.3.1.4. Aynı kuruma ait iştirak hisselerinin iktisabında 2 yıllık sürenin tespiti" başlıklı bölümünde, "*Kurumlar vergisi mükelleflerinin, aynı kuruma ait değişik tarihler itibarıyla iktisap ettikleri iştirak hisselerinin bir kısmını satmaları durumunda, söz konusu iştirak hisselerinin iki tam yıl aktifte yer alma şartını sağlayıp sağlamadığının tespitinde ilk giren ilk çıkar (FIFO) yönteminin kullanılması gerekmektedir...*" açıklamasına yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 257 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "2.4.1.2. Aynı menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracından değişik tarihlerde alımlar yapıldıktan sonra bunların bir kısmının elden çıkarılması" başlıklı bölümünde, "*Aynı menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracından değişik tarihlerde alımlar yapıldıktan sonra bunların bir kısmının elden çıkarılması durumunda ilk giren ilk çıkar yöntemi kullanılmak suretiyle, tevkiyat matrahının tespitinde dikkate alınacak alış bedeli belirlenecektir...*" açıklaması yer almaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, şirketiniz tarafından aynı kuruma ait değişik tarihlerde iktisap edilen iştirak hisselerinin bir kısmının satılması durumunda, elden çıkarılan hisse senetlerinin maliyet bedelinin ilk giren ilk çıkar (FIFO) yöntemine göre belirlenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026